STALIN

Jenə başьmdakь bu sevda nədir?
Qəlbimi ojadan bu xy'ja nədir?
Gonyl dedikləri jaz ojaqьmda,
Bu rəng, bu rajihə, bu zija nədir?
Bir parca koksymdə bu qoca dynja,
Bir avьc qəlbimdə bu dərja nədir?
Nədir bu təntənə, nədir bu vys'ət?
Bu gej, bu jьldьrьm, bu zəka nədir?
Bytyn dyşyncəmi alt - yst ejləjən,
Gynəşin varisi, bu dəha nədir?
Varlьƣьm ərimiş həsrət icində,
Hejrət icindəjəm, hejrət icində!..

Dejil sojlədijim sadə bir naƣьl,
Ej gonyl, getdijin juqudan ajьl!
Gozəl mənzərəli bir dərə kibi,
Ej dəftərim acьl, ej sinəm acьl!
Canlansьn qarşьmda bir vycud kibi,
Hər dalƣa, hər bulut, hər daş, hər caƣьl.
Əlindən dyşərək xьrda'ar səni,
Girişdijin işə şair nəzər qьl!
Xajьr, soz mənimdir ilham mənimdir,
Jardьma qoş gonyl dadə gəl aƣьl!
Calьşьn, ja bu gyn, ja gələcəkdə,
Mənim də qalmasьn sozym yrəkdə.

Ej dynja dəjyşən gynlərimizdə,
Ici sən, coly sən gynlərimizdə.
Neva, Volƣa kibi Dnepr kibi,
Kyr kibi, kykrəşən gynlərimizdə.
Bojyk arzьlara, bojyk div'ərə,
Qorqmajьb, girişən gyn'ərimizdə,
Bir nəhəng şairin ilhamь kibi,
Oz joluna dyşən gynlərimizdə
Bəşərin sevgisi, baxtь jolunda,
Jarьşьb, dojyşən gynlərimizdə.
Nə qədər vurmuşsa qəlbi bir elin,
O qəlbin adьna derlər: Stalin!

Ej qoca rəhbərim! Bizim fələkdə,
Mi'jon dyşyncədə, miljon yrəkdə
Bu şirin həjatьn şirin caƣьnda,
Gozəldə, sevgidə quşda, cicəkdə,
Insanь doƣrudan insan ejləjən,
Tarlada, mə'dəndə, tərdə əməkdə.
Miljon kokysləri bir jelkən kibi
Sonsuz ənginlərə cəkən diləkdə.
Şənliji, bolluƣu, işi, sevinci
Gej'ərə sьƣma'an bir gələcəkdə.
Sənin sarsьlmajan e'tiqadьn var.
Sənin dojyşyn var, sənin adьn var.

Sənə, zaman - zaman acьndan olmyş;
Aƣalar qəhrində beli bykylmyş;
Camurda, jaƣmurda, ruzgarda, qarda
Uzun bir səbirlə dərdini bolmyş;
Şirin iştahьna yz cevirib də,
Dilək baƣcalarь solub, tokylmyş;
Daim arƣasьnda ehtijac jyky
Jьrtьq koryk kibi baƣrь sokylmyş;
Bə'zən baş qaldьrьb qəh-qəhələrlə
Oz gej mə'buduna, baxtьna gylmyş;
Bu gyny gozləjən insandan salam!
Gony'dən, ysjandan, tufandan salam!

Nələr cəkməmişdir dynjanьn başь.
Sorma ki, gejlərin catьlar qaşь.
Bəşərin yrəji bir duru ceşmə,
Bu'andьrma onu, tokər goz jaşь.
Fəqət dynjadakь qara kolgələr,
Əlindən jenə də buraqmaz daşь.
Gonyl! Jordu məni bu qəmli şərhin.
Nədir bu kysgynlyk cahana qarşь?
Cevir, cək iləri tarixi sən də.
Sən ej miljonlarьn əziz joldaşь!
Sozyn həqiqəti dyzy səndədir;
Hər iki dynjanьn gozy səndədir.

Nəjdi bu sajƣьsьz dərbədər insan?!
Bir sevdalь mələk, bir dəli şejtan
Cejnəjən bir ajaq, oqşajan bir əl,
Bir izində cicək, bir izində qan.
Zavallь dərdini kimə təkeldi,
Pejƣəmbəri jalan, tanrьsь jalan!
Nihajət tarixin dojyşy doƣdu,
Marqs, Lenin kibi iki qəhrəman.
Onlarьn izincə ej qoca rəhbər!
Hokm edir aləmə təcrybən, zəkan.
Mən də olsun deje xalqьma xidmət,
Sənə, hisslərimdən hordym bir dəmət

Bu jeni dynjanьn mehvəri sənsən
Fəcri Lenindisə səhəri sənsən!
Əsrin qan qьrmьzь alaylarьndan,
Qurtaran bu jazьq bəşəri sənsən!
Janьq səhramьzьn jaşьl vahəsi,
Donuq səhramьzьn şərəri sənsən!
Cahan dairəsi bir yzyk kibi,
Ystynyn ən bojyk gohəri sənsən!
Tarixin darьsqal kecidlərində,
Bəşərin xilaskar rəhbəri sənsən!
Bojyk inqilabьn sənsən hər şeji,
Jerin gurultusu, gojyn simsəji.

Qovub həzin qьşь bir ojnaq bahar,
Cicəklər başьna dondykcə quşlar;
Gyndyz qьzьl gynəş, gecə gymyş aj,
Parladьqca gojyn yzyndə par - par,
Ozynyn saldьƣь baƣda, baƣcada,
Baş - başa gəldikcə iki bəxtijar;
Sajsьz yrəklərin caqmaq - daşьnda
Əşqin od aldьqca; sən od xilaskar!
Analar qojnunda hej daşьdьqca,
Bir ətirli fi'iz, bir işьqlь bar;
Adьn laflamьzda səslənəcəkdir;
Gonyllər əşqin'ə bəslənəcəkdir.

Nejin var dynjada sadə bir şinel,
Bir də ki, gonlyny verdijin bu el.
Javrusu o'duƣun o daƣ qartalь
Sənə arqalanьb baƣlamьşdь bel.
Ej bojyk jьldьrьm, jeri var desəm,
Fikirlərin bulut, dujƣularьn sel.
Bu əmək colyndən bir də kecərmi,
Acьlь bir kylək, sьtma'ь bir jel?
Uzaqdan - uzaƣa səsin gələndə,
Bir səslə cьnlajьr qəlblərdə hər tel.
O səs məfkurədir, işdir, əmə'dir.
Bəşəri qoşduƣu Bejnəlmilə'dir.

Sən gynəş fikrini cahana jajdьn;
Dynən də Bakьda bizə harajdьn.
Bakьnьn saxtalь, qarlь qьşьnda.
Qьzьb patlajacaq gynləri sajdьn.
Bir donməz kytlənin dəmir əlində
Qaranlьq jollarda qьzьl cьraƣdьn.
Cəkdijin zəhmətə qarşь ozyny,
Ellərin zevqində gordynsə ajdьn.
Mənə əlbəldəki aƣьr gələrdi
Tyrkyn nəƣməsində gurlamasajdьn.
Sənə coq borc'udur həjatьm mənim.
Telli sazьm mənim, bajatьm mənim.

Sənə nə sojləjim oz kecmişindən,
Lenin jolundakь parlaq işindən?
Bakьda, Batumda, Volƣa bojunda,
Syrdyjyn gynlərin keşməkeşindən.
Salam dojyşdyjyn sojuq cellərə.
Carpan yrək'ərin əşq atəşindən!
Dəmir aƣьnlarьn, bojyk gynlərin
Jo'una sьƣmajan kykrəjişindən.
Salam! Doƣrultduƣun azad gərdişə.
Bəşərin birinci qan gərdişindən.
Bəşərin qəlbindən, məhəbbətindən,
Əlindən, aqlьndan, səadətindən.

Dynən millət deje dyşyb səs—kyjə.
Gələrkən olkələr syngy — syngylə:
Xəzan japraqlarь—əski fikirlər.
Syryk'ərkən bizi bir cyrykyjə:
Alnьn sərin-sərin bir kolgə saldь.
Qьzqьn gozlərdəki alay hərgyjə.
Yzymyzdə janan qavƣa rəngləri.
Sylhyn su'arьnda silinsin deje:
Alьb qəlbimizi kin camurundan,
Atdьn bir gol kibi ləkəsiz goje.
Batmaz bundan belə bizim dijarda,
Əsrin gynəşləri qanlь sularda.

Yrəjin bir sərin əmək dynjasь...
Ej daƣ qartalьnьn əks — sədasь!
Dəha məs'ə'ini sondyrə bilməz,
Iftira ryzgarь, kin fьrtьnasь.
Rəhbərindən sənə bir jadigardьr,
Bojyk proletar diqtaturasь.
Firqə birlijinin, firqə adьnьn,
Mohkəm dutulmasь, parladьlmasь.
Dedin: birləşəməz məvazi xətlər..
Bizə dost olamaz kəndin hampasь..
Qurdun nəhəngləri: sozyn dyz oldu!
Qaranlьq gecəmiz bir gyndyz oldu!

Cahan dedikləri coşqun dərjada,
Sənin sojlədijin mohtəşəm ada.
Bəşərin sehirli, sərvət, lətafət,
Guşəsi olacaq jarьn dynjada.
Bu ada vaqtilə cьlьzdь, acdь,
Bu gyny gormazdi hətta rojada.
Əşqin, gozəllijin otkəm xijalь,
Tytəcək fikirdə, hissdə, xyljada.
Qə'blər dəm cəkəcək gojərcin kibi:
Sərəndib adasь dyşəcək jada.
Hər gonyl acacaq burda jelkəni,
Hər millət sevəcək bizim olkəni.

Xijalьn dolaşьr bu gyn hər jerdə.
Sonsuzluq parcasь məsafələrdə.
Dedijin sozlərdə arajьr səfa.
Hər iqlim, hər gonyl dyşyncə dərdə
Bojyk jer kyrəsi bir qonaq olmuş.
Şanlь xijalьna hər bir səfərdə.
Cynky Lenin kibi sənin də joqdur
Yzyndə, gozyndə, sozyndə pərdə.
Bu dynja bir də ki, o dynja dejil,
Ozy qijmət qojur namərdlə, mərdə.
Həqiqət gynəşi cьqьb dumandan,
Secilir get - gedə jaqşь jamandan!

Hokymynlə, ej dəha, ej şanlь jolcu
Cokyr saraj'arьn mərməri, tuncu.
Jaşьl Hindystanьn, sehirbaz Cinin
Başьndan fьrlajьr zərli sorƣucu.
Ənbər gyl qoqulu fars olkəsində.
Tykənir zylmətli jollarьn ucu.
Ujƣusu hummalь Ərəbistanьn.
Kələ olmaqmьdьr lordlara borcu?
Nilin jorƣun - aƣan qəm sularьnda
Divlər baş qaldьrьr ej şanlь jolcu!
Jolunu gozləjir Həbəş olkəsi
O atəş olkəsi, gynəş olkəsi!

Həbəşin gojlərə cьqьnьş naləsi.
Hər qanajan kokys bir daƣ laləsi!
Həbəş qьzlarьnьn tokdyjy jaşdьr,
Gyllərin ystyndə səhər zaləsi.
Dejirlər hər faşist gojlərə dalmьş.
Gozyndə altunun od'u haləsi.
O Roma şairi - o Marinetti,
O cь'ƣьn Neronun istihaləsi.
Dejirlər hər gecə juƣu gormədə.
Əlində bir qьzьl qan pijaləsi.
Necin Avropanь fikir aparmьş?
Ej Həbəş gorəcək gynlərin varmьş!

Ej rəhbər! Ellərin umudu sənsən!
Joqluqdan cьqaran bu jurdu sənsən!
Qurumuş cajlarь, xəstə collərí,
Aqtaran mərhəmət bulutu sənsən.
Şura'ar olkəsi saƣlam bir vycud:
Canladan bu mətin vycudu sənsən!
Leninin adьna icdijin andla,
Bir ordu jaratdьn, bu ordu sənsən!
Bizdə bu olkəjə doƣan sevginin
Doƣrulmuş xijalь, sybutu sənsən!
Iştə fikirlərin dalƣamьş hər jana.
Cevrilmiş olkəmiz bir gylystana.

Baƣbanь olduƣun bu gylystanda,
Bir əməl bəs'əjir canan da, can da.
Ej gynəş həsrətin bojlanьr bu gyn
Hər qoca aƣacda, hər gənc fidanda.
Iki rə'i danьşmaz bizim aşьqlar
Xajьr gynəş handa xajьr sən handa?
Hankь şair tapar sənə qarşьlьq?
Sən ki, jeganəsən bytyn cahanda.
Bir jeni rəng alьr bu qara topraq.
Janьndan hyrkərək kecir zaman da.
Kainat işinə hejrandьr sənin.
Hər ilin bir bojyk devrandьr sənin.

Dynjanьn ymudu bizim jurdadьr.
Ruhun cьrpьntьsь əsl burdadьr.
Sənməs dyşyncəmiz gylə, gy'sənə.
Bylbylyn kojsyndə qəlbimiz atьr.
Bir vicdan havasь jutub hər gonyl.
Nə başdьr, nə ajaq, nə də ortadьr.
Hər şej a't - yst olub, hər şej dəjişmiş.
Indi əngəlimiz tək syurdadьr.
Onu da şairin bojnuna qojdun.
Onun da dojyşy bu uƣurdadьr;
Hər sozyn bir dərdə dərmandьr sənin.
Bir də kəşf etdijin insandьr sənin.

Ah nələr japmamьş əməkci insan?
Nə daƣlar capmamьş əməkci insan.
Bu gyn baş əjdiji qara - qorquja.
Jarьn hec tapmamьş əməkci insan.
Fikrinin atьnь minib sajirtmiş.
Jolundan sapmamьş əməkci insan.
Cəkmiş qьlьncьnь ystynə gəllər.
Jerindən qopmamьş əməkci insan.
O hankь qyvvədir, o hankь sirdir.
Aqtarьb tapmamьş əməkci insan?
Onundur bu naqьş, bu iş, bu varlьq.
Bu coşqun dirilik, bu bəxtijarlьq.

Ej şərəfli vətən min bir maraqla.
Gynəş bajraƣьnь əlində saqla!
Bajqusun şenliji xarabalьqdьr.
Qoj bo'syn dərdini sənən safaqla.
Bəllidir jarasa uzlaşa bilməz.
Sənin jandьrdьƣьn əlvan cьraqla.
Sənə, ej vətənim noqsan gələrmi,
Cevrəndə qarƣalar qarь'damaqla?!
O dahi ki, səni baƣrьna basdь.
Sən də ej «Məmləkət» onu qucaqla.
Sənin qazancьndьr bu mehriban div,
Bu parlaq jьldьrьm, bu qocaman div!

Ej dost gəl baƣrьmь kəsib, jar mənim.
Gor dəli gonlymdə nələr var mənim.
Bir dujƣu ruzgarь əməllərimi,
Gojdə bulut kibi parcalar mənim.
Gozləsin bir başqa gonyl sərqini.
O dahi - o bojyk xilaskar mənim
Bu geniş olkədə oz xalqьm kibi,
Soz mənim, saz mənim, ixtijar mənim
Indi ki, bir şura şairijəm mən.
Dinləsin səsimi dynjalar mənim.
Dinləsin bu şeiri - bu məhəbbəti.
Sazьmda səslənən əbədijəti!

Gonlym əmr ejlədi, mən qulaq asdьm
Bu şeiri ej dahi! əşqinlə jazdьm.
Sevgim olmasajdь cəbhə bojunda.
Bu soz ordusunu sьralamazdьm.
Onun hər bəndinə izn a'madan.
Sajsьz millətlərin mohryny basdьm.
Sən'ət vadisində ejlə bilməjin.
Jolumu itirdim, jo'umu azdьm.
Bu şeiri jazmaqla əsrlər boju.
Daƣlara, daşlara adьmь qazdьm.
Ej bojyk Stalin! Tikdim sənin də
Şanlь abidəni soz vətənində!

M. MYŞFIQ